

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Antoni Górski

SSN Hubert Wrzeszcz (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku M. M.
przy uczestnictwie J. M. i innych,
o stwierdzenie nabycia spadku,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 lutego 2016 r.,
zażalenia uczestnika postępowania J. M.
na postanowienie Sądu Okręgowego w P.
z dnia 17 czerwca 2015 r.,

**odrzuca zażalenie w części dotyczącej rozstrzygnięcia
zawartego w punkcie pierwszym zaskarżonego postanowienia,
a w pozostałym zakresie oddala je.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w P. oddalił wniosek uczestnika postępowania J. M. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej i odrzucił tę skargę.

Z uzasadnienia tego orzeczenia wynika, że postanowieniem z dnia 22 grudnia 2014 r. wymieniony Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną J. M., która została wniesiona od postanowienie tego Sądu z dnia 24 marca 2014 r. oddalającego apelację uczestnika postępowania, z powodu nieusunięcia jej braków formalnych przez dołączenie dodatkowych odpisów skargi.

J. M. złożył wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej. Nie kwestionując nieusunięcia braku formalnego skargi kasacyjnej, wyjaśnił, że na skutek omyłki wysłał do Sądu - zamiast odpisów skargi kasacyjnej - odpisy apelacji.

Sąd odwoławczy uznał, powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, że nie ma podstaw do przyjęcia, iż uchybienie terminowi do wniesienia skargi kasacyjnej nastąpiło w rozumieniu art. 168 § 1 k.p.c. bez winy skarżącego. Wniosek o przywrócenie terminu podlegał oddaleniu, a skarga kasacyjna - w konsekwencji - odrzuceniu na podstawie art. 398 § 2 k.p.c., z powodu nieusunięcia jej braków formalnych.

Postanowienie z dnia 17 czerwca 2015 r. zaskarżył zażaleniem pełnomocnik uczestnika postępowania. Zarzucając wydanie go z naruszeniem art. 168 i art. 398⁶ § 2 k.p.c., wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie w części dotyczącej rozstrzygnięcia oddalającego wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej podlega odrzuceniu jako niedopuszczalne. W doktrynie i w orzecznictwie zostało bowiem wyjaśnione, że postanowienie o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej nie podlega zaskarżeniu zażaleniem, ponieważ nie należy do kategorii wymienionych w art. 394¹ § 2 k.p.c. postanowień kończących postępowanie sprawie (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 maja 2000 r., III ZP 1/2000, OSNC 2001, nr 1, poz. 1, oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 sierpnia 1999 r., I CKN 367/99, OSNC 2000, nr 3, poz. 48, i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 grudnia 2001 r., IV CZ 197/01,

nie publ.). U podstawy stanowiska, że postanowienie o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie leży założenie, iż strona z powołaniem się na art. 380 k.p.c. będzie mogła zakwestionować stanowisko sądu drugiej instancji w zażaleniu na odrzucenie skargi kasacyjnej.

Rozpoznawanie na podstawie art. 380 k.p.c. niezaskarżalnych orzeczeń nie następuje jednak automatycznie, wymaga ono bowiem zamieszczenia w środku zaskarżenia stosowanego wniosku. W wypadku środków zaskarżenia wnoszonych przez profesjonalnych pełnomocników wniosek ten powinien być jednoznacznie sformułowany (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 7 listopada 2006 r., I CZ 53/06, nie publ.). W zażaleniu nie ma jednak takiego wniosku.

Mając na względzie powyższe, zażalenie w części dotyczącej rozstrzygnięcia zawartego w punkcie pierwszym zaskarżonego postanowienia należało odrzucić jako niedopuszczalne.

Ubocznie należy zauważyć, że gdyby nawet uznać, że zażalenie, zważywszy na jego treść, zawiera implicite wniosek o dokonanie kontroli postanowienia w przedmiocie rozstrzygnięcia dotyczącego przywrócenia terminu, to jej przeprowadzenie nie mogłoby doprowadzić do oczekiwanego przez skarżącego rezultatu. Wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, złożony osobiście przez J. M., podległ bowiem - co uszło uwagi Sądu - zwrotowi na podstawie art. 130 § 5 k.p.c. - z powodu niezachowania przewidzianego w art. 87¹ § 1 k.p.c. przymusu adwokacko-radcowskiego, obejmującego także wymieniony wniosek (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 kwietnia 2006 r., IV CZ 30/06, nie publ.).

Ze względu na nieskuteczne zakwestionowanie przez skarżącego postanowienia oddalającego wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, należało uznać, że odrzucenie skargi z powodu nieusunięcia jej braków formalnych jest uzasadnione (art. 398⁶ § 2 k.p.c.).

Z przedstawionych Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 398¹⁴ i art. 373 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).

eb